

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 9P/226/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513212282
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2014:3513212282.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. J. T., B.. J. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky N.. H. S., B.. J. XX.XX.XXXX, X. B. T. B. P., C. XX, a otca T.. T. T., B.. J. XX.XX.XXXX, X. O., C. XX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej takto

r o z h o d o l :

I. Maloletá J. T.Á., B.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej

starostlivosti matky. Zastupovať a spravovať majetok maloletej v bežných veciach budú obaja rodičia.

II. Otec maloletej je povinný prispievať na výživu maloletej mesačne sumou XXX,-

Eur, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej, počnúc 20.11.2013.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom od 20.11.2013 do 17.04.2014 v celkovej

sume XXX,XX Eur, je otec maloletej povinný zaplatiť v mesačných splátkach po XX,- Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Otec maloletej je oprávnený stýkať sa s maloletou:

- prvé tri mesiace od právoplatnosti rozsudku každý páry utorok od 17.30 hod

do 19.00 hod., každý páry štvrtok od 17.30 hod. do 19.00 hod., každú nepárnu stredu od 17.30 hod. do 19.00 hod., každú nepárnu sobotu od 10.30 hod. do 13.00 hod., každú nepárnu nedeľu od 10.30 hod do 13.00 hod.

- v nasledujúcom období každý páry utorok od 17.00 hod do 18.30 hod., každý

páry štvrtok od 17.00 hod. do 18.30 hod., každú nepárnu stredu od 17.00 hod. do 18.30 hod., každú nepárnu sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod., každú nepárnu nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod.

- Matka je povinná dieťa na stretnutie pripraviť a odovzdať otcovi v mieste

svojho bydliska a otec je povinný dieťa prevziať a odovzdať späť matke v mieste bydliska matky.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa matka maloletej domáha, aby bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude dieťa zastupovať a spravovať jej majetok. Žiadala otca maloletej zaviazať prispievaním na výživu dcéry mesačne sumou XXX,-Eur vždy do 15. dňa v každom mesiaci a k doplateniu výživného. Uviedla, že s otcom maloletej nežijú od septembra 2013 v spoločnej domácnosti. S dcérou býva u svojich rodičov. O maloletú sa stará výlučne ona, otec na maloletú prispieva sumou XXX,-Eur mesačne. I výška výživného, ktorou odporca prispieva na dcéru nezodpovedá jej odôvodneným potrebám a zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov. Maloletá má okrem bežných výdavkov náklady súvisiace s tým, že je sledovaná v kardiologickej ambulancii, každého pol roka chodí na sono vyšetrenie z dôvodu zväčšených lymfatických uzlín a každý pol rok chodí na gastroenterológiu. Rodičom matka prispieva sumou XXX,-Eur mesačne. Styk navrhla upraviť tak, že sa otec bude s maloletou stýkať každú stredu v čase od 17,30 hod. do 19,30 hod., každú nedeľu v týždni v čase od 17,30 hod. do 19,30 hod. a každý druhý sviatok vianočný v roku v čase od 10,00 hod. do 12,30 hod, a to vždy za prítomnosti matky.

Otec maloletej podal na súd návrh na úpravu styku otca s maloletou, konanie bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 5P/8/2014. Žiadal styk upraviť tak, aby sa s dcérou stýkal každý utorok a štvrtok od 15,00 hod. do 20,00 hod. a každý druhý víkend od piatku od 15,00 hod. do nedele do 20,00 hod. a cez letné prázdniny s ňou trávil dovolenku. Uviedol, že odkedy matka maloletej zistila, že má priateľku, začala mu obmedzovať styk s dcérou. Dospelo to až do štádia, kedy svoju dcéru vidí asi hodinu dvakrát za týždeň, a to v priestoroch rôznych kaviarní, občas v priestoroch detského centra. Matka maloletej neumožňuje styk dcéry ani s rodičmi otca, ktorí svoju vnučku milujú. I on chce vplývať na formovanie osobnosti dieťaťa a podieľať sa preto na jeho výchove. Otec maloletej nesúhlasil s navrhovanou výškou výživného, sumu XXX,-Eur považuje za primeranú potrebám dieťaťa. Matka maloletej by sa mala podieľať na výžive dieťaťa rovnakou sumou ako on.

Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 12.02.2014 súd obe tieto veci spojil na spoločné konanie a vec je ďalej vedené pod sp. zn. 9P/226/2013.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhov rodičov, ich výsluchom, správou kolízneho opatrovníka, správou o príjme otca, lekárskymi správami maloletej, potvrdením o poberaní rodičovského príspevku, dokladmi o výdavkoch matky na dieťa.

Maloletá pochádza z partnerského vzťahu jej rodičov. Títo však od septembra 2013 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne sa nepodieľajú na výchove a výžive dieťaťa. Maloletá žije so svojou matkou u jej rodičov, otec sa s dieťaťom snaží pravidelne stretávať.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené

do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Medzi rodičmi maloletej v zásade nebol rozpor v tom, že má byť maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Táto má k tomu vytvorené všetky predpoklady, i keď súd nepopiera, že rovnako predpoklady pre výchovu dieťaťa má i otec. Vzhľadom k veku dieťaťa, jeho potrebám, pohlaviu, je však zverenie dieťaťa do výchovy matky vhodnejšie. Súd poukazuje i na skutočnosť, že matka sa až doposiaľ o dieťa riadne celodenne starala, s dieťaťom je na materskej dovolenke, teda citové väzby medzi ňou a dieťaťom budú zrejme silné a sú základom pre dobré zvládanie výchovy dieťaťa.

Súd posúdil návrhy oboch rodičov na úpravu styku otca s maloletou. Matka maloletej sa bránila styku otca s dieťaťom v jej neprítomnosti. Súd nabádal účastníkov k dohode, k tomu, aby vyskúšali, ako bude dieťa reagovať na neprítomnosť matky. Názory oboch rodičov na priebeh takéhoto styku, ktorý skutočne obaja rodičia realizovali, boli však rôzne. Podľa matky dieťa plakalo, podľa otca nie. Je nepochybné, že dieťa je vo veku, kedy si rozvíja sociálne kontakty. S rodičmi má väzby vytvorené, keďže až do septembra 2013 žili v spoločnej domácnosti, väzby k otcovi otec udržiava pravidelným stykom s dieťaťom. Otec preto pre dieťa nie je cudzou osobou. Nie je možné akceptovať závislosť matky na dieťati a naopak a túto podporovať, je potrebné, aby dieťa žilo v širšom okruhu svojich príbuzných, aby jeho svet netvorila iba mama. Pre dieťa je i širšia rodina dôležitým zázemím do budúcnosti a istotou. Obaja rodičia majú právo podieľať sa na výchove dieťaťa, dieťa formovať. Na strane otca bolo vidieť záujem o dieťa, keďže sa s dieťaťom pravidelne stretáva a na stretnutiach má záujem. Ak by tento záujem bol iba formálny, určite by sa styk takto nerealizoval už od rozchodu rodičov. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že dieťa je komunikatívne, nejaví žiadne známky strachu, znepokojenia. Pokiaľ takto pôsobí pri stretnutiach s cudzími osobami, dá sa predpokladať, že dieťa bude uvoľnené aj pri styku s vlastným otcom. Navyše, dieťa bolo na zápise do materskej školy, od septembra by ju malo začať navštevovať, preto i z tohto dôvodu si musí zvyknúť na pobyt bez matky. Je navyše vo veku, kedy by už pobyt bez matky malo dieťa zvládať bez akýchkoľvek problémov. Keďže sa doteraz styk s dieťaťom realizoval vždy za prítomnosti matky (s výnimkou troch stretnutí, ktoré rodičia urobili bezprostredne pred pojednávaním súdu na radu súdu), určil súd styk otca s maloletou po dobu prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku v podstate tak, ako sa styk doteraz časovo realizoval, avšak s tým rozdielom, že bude prebiehať v neprítomnosti matky. V ďalšom období už bude dieťa zvyknuté na pobyt bez matky úplne a z tohto dôvodu bolo možné čas stretnutí upraviť aj na dlhšie, a to počas soboty a nedele tak, aby dieťa trávilo s otcom prevažnú časť dňa. Súd zároveň upravil dobu stretnutí tak, aby vyhovovala dieťaťu s ohľadom na to, že začne chodiť do materskej školy a bude preto potrebné, aby dieťa bolo skôr doma. Zatiaľ súd neupravoval styk otca s dieťaťom na dlhšie obdobie (napríklad prázdniny), vhodnosť tejto úpravy bude potrebné posúdiť potom, ako dieťa bude tráviť osamote viac času s otcom.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v

prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloleťmu dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleť dieťa.

Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb dieťaťa a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na jeho výžive.

Maloleť má podľa vyjadrenia matky šetriacu stravu, pod ktorou rozumie veľa ovocia, zeleniny, dodržiavanie pitného režimu, a to z dôvodu, že má problémy s vyprázdňovaním. Matka maloletej poukázala na vyšetrenia, ktoré dieťa absolvuje, predložila lekárske správy, avšak z týchto nevyplýva, že by dieťa malo zvýšené výdavky oproti iným deťom v jej veku. Náklady sú skôr spojené s návštevou lekára. Chodí na kontrolu ku kardiológovi, gastroenterológovi, na kontrolu lymfatických uzlín. Inak má potreby dieťaťa zodpovedajúce veku.

Matka maloletej predložila súdu rozpis nákladov v jednotlivých mesiacoch, z ktorých vyplýva, že jej priemerné náklady sú vo výške XXX,-Eur mesačne (doklady predložené za 6 mesiacov). Matka maloletej poberá rodičovský príspevok vo výške XXX,XX Eur a rodinné prídavky (v roku 2013 XXX,XX Eur + rodinné prídavky). Má príjem z prenájmu bytu vo výške XXX,-Eur mesačne po odpočítaní nákladov. Nemá inú vyživovaciu povinnosť.

Otec maloletej má príjem zo zárobkovej činnosti vo výške XXX,XX Eur mesačne. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Žije v rodinnom dome. Žiadne zvýšené výdavky nemá.

Za situácie, keď sa matka o dieťa osobne stará a teda jej príjem nie je taký, aby mohla vo vyššej výške uspokojovať potreby dieťaťa, bude ťarcha finančných výdavkov predovšetkým na otcovi. Súd sa stotožňuje s názorom otca, že sa rovnakou výškou výživného má na starostlivosť o dieťa podieľať aj jeho matka, treba však uviesť, že rovnako osobná starostlivosť o dieťa sa dá vyjadriť finančne. Je to matka, ktorá počas celých dní zabezpečuje kompletnú osobnú starostlivosť o dieťa, uspokojuje jeho potreby, teda prakticky všetok svoj čas musí venovať dieťaťu. Pre dieťa zabezpečuje pranie, varenie, hygienu. I toto sú činnosti, ktoré možno ohodnotiť finančne. Súd sa preto stotožnil s návrhom matky na určenie výživného vo výške XXX,-Eur mesačne. Táto suma plne zodpovedá potrebám dieťaťa, zodpovedá i možnostiam oboch rodičov podieľať sa na jeho výžive. Súd zohľadnil potrebu rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny, teda, pokiaľ rodič má dostatok finančných prostriedkov, mal by rovnako ako svoje potreby uspokojovať aj potreby svojho dieťaťa, pričom nemusí ísť iba o uspokojovanie základných životných potrieb dieťaťa. Za situácie, keď je matka maloletej na rodičovskej dovolenke však pri určení výživného vo výške XXX,-Eur mesačne o uspokojovaní nadštandardných potrieb nemožno hovoriť.

Súd počiatok vyživovacej povinnosti určil od 20.11.2013, teda odo dňa podania návrhu na súd, keďže v tomto období už rodičia maloletej nežili v spoločnej domácnosti a bol podaný návrh na určenie výživného. Súd pri určení výšky dlžného výživného bral do úvahy, že otec až doposiaľ platil dobrovoľne výživné vo výške XXX,-Eur mesačne. Dlž na výživnom tak vznikol vo výške XXX,XX Eur (mesiac november 2013 v sume XX,XX Eur a mesiace december 2013 až apríl 2014 vždy po XX,-Eur). Súd pri určení splátok vychádzal z aktuálnych príjmových možností otca splatiť dlžnú sumu.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.